

Rada Europejska

Bruksela, 15 grudnia 2023 r.
(OR. en)

EUCO 20/23

CO EUR 16
CONCL 6

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Posiedzenie Rady Europejskiej (14 i 15 grudnia 2023 r.) – Konkluzje

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na wyżej wspomnianym posiedzeniu.

I. UKRAINA

1. Rada Europejska ponownie zdecydowanie potępia rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie stanowiącą jawne pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych i potwierdza niezachwiane poparcie Unii Europejskiej dla niezależności, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową oraz dla jej niezbywalnego prawa do samoobrony przed rosyjską agresją.
2. Rada Europejska przywołuje swoje wcześniejsze konkluzje i potwierdza niezachwiane zobowiązanie Unii Europejskiej do dalszego zapewniania Ukrainie i jej ludności zdecydowanego wsparcia politycznego, finansowego, gospodarczego, humanitarnego, wojskowego i dyplomatycznego tak długo, jak długo będzie to niezbędne.
3. Unia Europejska i jej państwa członkowskie będą nadal odpowiadać na pilne potrzeby wojskowe i obronne Ukrainy. W szczególności Rada Europejska podkreśla znaczenie terminowego, przewidywalnego i stabilnego wsparcia wojskowego dla Ukrainy, zwłaszcza za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju i unijnej misji pomocy wojskowej, a także w formie bezpośredniej pomocy dwustronnej zapewnianej przez państwa członkowskie. Rada Europejska kładzie nacisk na pilną potrzebę przyspieszenia dostaw pocisków i amunicji – w szczególności w ramach inicjatywy przewidującej milion sztuk amunicji artyleryjskiej – oraz zapewnienia Ukrainie większej liczby systemów obrony powietrznej.

Rada Europejska zwraca się do Rady o zintensyfikowanie prac nad reformą Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju i w zakresie dalszego zwiększenia jego finansowania, w oparciu o wniosek Wysokiego Przedstawiciela.

Unia Europejska i jej państwa członkowskie są nadal zdecydowane wносить wkład – w perspektywie długoterminowej i wraz z partnerami – w zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa wobec Ukrainy, co pomoże temu państwu bronić się, opierać się działaniom destabilizacyjnym i nie dopuszczać do aktów agresji w przyszłości. Na podstawie informacji przekazanych przez Wysokiego Przedstawiciela Rada Europejska omówiła przyszłe zobowiązania UE w zakresie bezpieczeństwa wobec Ukrainy. Wzywa Wysokiego Przedstawiciela i państwa członkowskie do kontynuowania prac na forum Rady. Rada Europejska będzie nadal zajmować się tą kwestią.

Wsparcie wojskowe i zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa będą zapewniane przy pełnym poszanowaniu polityki bezpieczeństwa i obrony określonych państw członkowskich i z uwzględnieniem interesów w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony wszystkich państw członkowskich.

4. W obliczu nieustających rosyjskich ataków na cywilną i krytyczną infrastrukturę Ukrainy Unia Europejska i jej państwa członkowskie zintensyfikują udzielanie Ukrainie dalszej pomocy humanitarnej i pomocy z zakresu ochrony ludności, a także pomocy mającej zapewnić odporność jej sektora energetycznego w okresie zimowym. Ponadto Unia Europejska jest nadal zdecydowana wspierać, w koordynacji z partnerami międzynarodowymi, naprawę, odbudowę i rekonstrukcję Ukrainy, w tym w zakresie procesu rozminowywania i w obszarze rehabilitacji psychospołecznej.
5. Unia Europejska i jej państwa członkowskie będą nadal prowadzić intensywne globalne działania i współpracę z Ukrainą i partnerami z wszystkich regionów świata, aby zapewnić możliwie najszersze międzynarodowe poparcie dla wszechstronnego, sprawiedliwego i trwałego pokoju oraz dla głównych zasad i celów ukraińskiej formuły pokojowej, z myślą o przyszłym światowym szczycie w sprawie formuły pokojowej.
6. Rada Europejska ponawia swój apel o zdecydowane postępy, w koordynacji z partnerami, w wypracowaniu sposobu, w jaki nadzwyczajne dochody będące w posiadaniu podmiotów prywatnych i pochodzące bezpośrednio z immobilizowanych aktywów Rosji mogłyby zostać przeznaczone na wspieranie Ukrainy oraz jej odbudowy i rekonstrukcji, zgodnie ze stosownymi zobowiązaniami umownymi i z poszanowaniem prawa unijnego i międzynarodowego. W tym kontekście przyjmuje do wiadomości niedawne propozycje dotyczące nadzwyczajnych dochodów pochodzących z immobilizowanych aktywów Rosji.

7. Rosja i jej przywódcy muszą zostać pociągnięci do pełnej odpowiedzialności za prowadzenie wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i za inne najpoważniejsze zbrodnie na mocy prawa międzynarodowego, a także za ogromne szkody spowodowane wojną, którą wywołali. Rada Europejska zachęca do dalszych działań, również na forum Grupy Głównej, służących utworzeniu trybunału ds. ścigania zbrodni agresji przeciwko Ukrainie, który powinien uzyskać jak najszerze ponadregionalne poparcie i legitymację, oraz ustanowieniu przyszłego mechanizmu kompensacyjnego; potwierdza swoje poparcie dla prowadzonego przez Radę Europy rejestru szkód spowodowanych agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy jako pierwszego wymiernego kroku w tym kierunku. Apeluje również do wszystkich państw o podpisanie i szybkie ratyfikowanie Lublańsko-Haskiej konwencji w sprawie współpracy międzynarodowej w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawie ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i innych zbrodni międzynarodowych oraz ich ścigania. Rada Europejska potwierdza też swoje poparcie dla prac Międzynarodowego Trybunału Karnego i potępia podejmowane przez Rosję ciągle próby podważenia jego międzynarodowego mandatu i funkcjonowania.
8. Rada Europejska ponawia swój pilny apel do Rosji i Białorusi, by niezwłocznie zapewniły bezpieczny powrót do Ukrainy wszystkich bezprawnie deportowanych i wywiezionych ukraińskich dzieci i innych osób cywilnych.
9. Unia Europejska jest zdecydowana jeszcze bardziej osłabić – w ścisłej współpracy z partnerami i sojusznikami – zdolność Rosji do prowadzenia wojny napastniczej, także w drodze dalszego zaostrzania swoich sankcji oraz poprzez ich pełne i skuteczne wdrożenie i zapobieganie ich obchodzeniu, zwłaszcza w odniesieniu do towarów wysokiego ryzyka. Rada Europejska z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie 12. pakietu sankcji. Z zadowoleniem odnotowuje też, że wypracowano porozumienie co do dyrektywy w sprawie definicji przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz kar za takie przestępstwa. Rada Europejska potępia stałe wojskowe wsparcie ze strony Iranu, Białorusi i KRLD na rzecz rosyjskiej wojny napastniczej. Wzywa również wszystkie kraje, by nie udzielały rosyjskiej wojnie napastniczej materialnego ani innego wsparcia. Unia Europejska będzie nadal intensywnie współpracować z partnerami w celu przeciwdziałania fałszywym rosyjskim narracjom i dezinformacji na temat wojny.

10. Rada Europejska podkreśla wagę bezpieczeństwa i stabilności na Morzu Czarnym. Konieczne jest zapewnienie, by eksport ukraińskiego zboża był stały i docierał na rynki światowe. Rada Europejska wspiera wszystkie starania na rzecz ułatwiania eksportu ukraińskiego zboża i innych produktów rolnych do krajów najbardziej potrzebujących, w szczególności w Afryce i na Bliskim Wschodzie. Rada Europejska podkreśla również znaczenie wykorzystania pełnego potencjału unijnych korytarzy solidarnościowych i zwraca się do Komisji o przyspieszenie prac z państwami członkowskimi, tak aby zaproponować nowe środki z myślą o dalszym rozwijaniu przepustowości korytarzy solidarnościowych na wszystkich trasach.
11. Unia Europejska będzie nadal wspierać Republikę Mołdawii i Gruzję w stawianiu czoła wyzwaniom, z którymi mierzą się te państwa w wyniku rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie.

II. BLISKI WSCHÓD

12. Rada Europejska przeprowadziła pogłębioną debatę strategiczną na temat Bliskiego Wschodu.

III. ROZSZERZENIE I REFORMY

13. Zgodnie z deklaracją z Grenady Rada Europejska podkreśla, że rozszerzenie jest geostrategiczną inwestycją w pokój, bezpieczeństwo, stabilność i dobrobyt. To siła napędowa poprawiająca społeczno-gospodarcze warunki życia obywateli Europy, zmniejszająca różnice między krajami, musi więc sprzyjać wartościom, na których opiera się Unia. Zarówno UE, jak i przyszłe państwa członkowskie powinny – w momencie akcesji – być przygotowane na perspektywę dalszego rozszerzenia Unii. Prace w obu tych aspektach powinny przebiegać równolegle. Potencjalni członkowie muszą zintensyfikować działania na rzecz reform, zwłaszcza w dziedzinie praworządności, zgodnie z opierającym się na osiągnięciach charakterem procesu akcesji i z pomocą UE. Równocześnie Unia musi przeprowadzić niezbędne wewnętrzne reformy i prace przygotowawcze, określając długofalowe ambicje Unii i sposoby ich realizacji oraz podejmując kluczowe kwestie związane z jej priorytetami i politykami, a także jej zdolnością do działania. Zwiększy to siłę UE i wzmocni europejską suwerenność.

14. Rada Europejska zatwierdza konkluzje Rady w sprawie rozszerzenia z 12 grudnia 2023 r. Na podstawie przygotowanego przez Komisję pakietu rozszerzeniowego z 8 listopada 2023 r. Rada Europejska podejmuje następujące decyzje:

Ukraina i Republika Mołdawii

15. Rada Europejska postanawia rozpocząć negocjacje z Ukrainą i Republiką Mołdawii w sprawie ich przystąpienia.

Rada Europejska zwraca się do Rady o przyjęcie odpowiednich ram negocjacyjnych po tym, jak podjęte zostaną odpowiednie kroki określone w odnośnych zaleceniach Komisji z 8 listopada 2023 r.

Gruzja

16. Rada Europejska postanawia również przyznać Gruzji status kraju kandydującego, przy założeniu, że podjęte zostaną odpowiednie kroki określone w zaleceniu Komisji z 8 listopada 2023 r.

Bośnia i Hercegowina

17. Rada Europejska rozpocznie negocjacje z Bośnią i Hercegowiną w sprawie jej przystąpienia po tym, jak państwo to osiągnie niezbędny stopień zgodności z kryteriami członkostwa.

Zwraca się do Komisji o zreferowanie Radzie postępów najpóźniej w marcu 2024 r., z myślą o podjęciu decyzji.

Macedonia Północna

18. Unia Europejska jest gotowa zakończyć etap otwierający negocjacje z Macedonią Północną w sprawie jej przystąpienia, jak tylko wypełni ona swoje zobowiązanie do przeprowadzenia – zgodnie ze swoimi procedurami wewnętrznymi – zmian konstytucyjnych, o których mowa w konkluzjach Rady z 18 lipca 2022 r. Rada Europejska apeluje do Macedonii Północnej o szybsze przeprowadzenie tych zmian.

Balkany Zachodnie

19. Potwierdzając pełne i jednoznaczne zaangażowanie na rzecz perspektywy członkostwa Bałkanów Zachodnich w UE, Rada Europejska wzywa do przyspieszenia ich procesu akcesyjnego.
20. Rada Europejska przyjmuje do wiadomości komunikat Komisji pt. „Nowy plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich”, który ma na celu przyspieszenie konwergencji społeczno-gospodarczej między Bałkanami Zachodnimi a Unią Europejską w oparciu o rygorystyczne warunki i w którym zachęca się ten region do zwiększenia tempa reform związanych z UE oraz do poczynienia postępów w regionalnej integracji gospodarczej poprzez wspólny rynek regionalny, w oparciu o przepisy i standardy UE.
21. Rada Europejska podtrzymuje swoje zobowiązanie do czynienia postępów w stopniowej integracji między Unią Europejską a tym regionem w trakcie samego procesu rozszerzenia w sposób odwracalny i w oparciu o osiągnięcia.

Reformy

22. W miarę rozszerzania się Unii skuteczna integracja europejska wymaga, aby unijne polityki były dostosowane do przyszłych wyzwań i finansowane w sposób zrównoważony, w oparciu o wartości stanowiące podstawę Unii, oraz aby instytucje UE dalej funkcjonowały skutecznie.
23. Rada Europejska zajmie się reformami wewnętrznymi na najbliższych posiedzeniach z myślą o przyjęciu do lata 2024 r. konkluzji w sprawie planu działania dotyczącego przyszłych prac.

IV. WIELOLETNIE RAMY FINANSOWE 2021–2027

24. Rada Europejska omówiła rewizję wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, w wersji zamieszczonej w dokumencie EUCO 23/23, który zdecydowanie poparło 26 szefów państw lub rządów. Rada Europejska powróci do tej kwestii na początku przyszłego roku.

V. BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA

25. W kontekście globalnej niestabilności, strategicznej konkurencji i zagrożeń dla bezpieczeństwa Rada Europejska podkreśla znaczenie wzmocnienia europejskiego bezpieczeństwa i europejskiej obrony dla realizacji ambitnej Unii geopolitycznej. Unia musi wziąć na siebie większą odpowiedzialność za własne bezpieczeństwo i obronę, obrać strategiczny kierunek działania i zwiększyć swoją zdolność do samodzielnego działania.
26. Po podsumowaniu prac przeprowadzonych w celu wdrożenia jej wcześniejszych konkluzji, deklaracji wersalskiej i Strategicznego kompasu Rada Europejska podkreśla, że trzeba zrobić więcej, aby zrealizować cele Unii, jakimi są zwiększenie gotowości obronnej i zwiększenie wydatków na obronność w sposób oparty na współpracy, w tym zintensyfikowanie inwestycji w obronność i wzmocnienie rozwoju zdolności, a także aby urzeczywistnić skuteczny i zintegrowany rynek obrony. W szczególności Rada Europejska:
- a) wzywa do pilnego wdrożenia istniejących środków w celu ułatwienia i koordynowania wspólnych zamówień oraz zwiększenia interoperacyjności i zdolności produkcyjnych europejskiego przemysłu obronnego z myślą o uzupełnieniu zapasów państw członkowskich, zwłaszcza z uwagi na wsparcie, które ma zostać zapewnione Ukrainie;
 - b) wzywa Wysokiego Przedstawiciela i Komisję, aby we współpracy z Europejską Agencją Obrony szybko przedstawili europejską strategię przemysłową w zakresie obronności (EDIS), w tym wniosek dotyczący europejskiego programu inwestycji w dziedzinie obronności (EDIP), z uwagi na potrzebę wzmocnienia europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, w tym MŚP, oraz zwiększenia jej innowacyjności, konkurencyjności i odporności;

- c) podkreśla znaczenie dalszego rozwoju zintegrowanego rynku w dziedzinie obronności w celu wzmocnienia transgranicznych łańcuchów dostaw, zapewnienia technologii krytycznych i zwiększenia konkurencyjności europejskiego przemysłu obronnego. W tym celu należy dostosować unijne ramy regulacyjne dla sektora przemysłu obronnego, aby zwiększyć interoperacyjność, standaryzację i harmonizację procesów certyfikacji oraz aby umożliwić szybsze i bardziej elastyczne działania, w szczególności w odniesieniu do zamówień publicznych;
- d) w związku z kolejnym Rocznym sprawozdaniem z postępów w realizacji Strategicznego kompasu i zgodnie z zobowiązaniami podjętymi przez uczestniczące państwa członkowskie w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO) – wzywa do zintensyfikowania prac na rzecz zwiększenia gotowości obronnej, odporności i bezpieczeństwa Unii, w tym poprzez inwestycje w obronność, mobilność wojskową, regularne ćwiczenia taktyczne z wojskami, zwiększanie bezpieczeństwa przestrzeni kosmicznej, przeciwdziałanie cyberzagrożeniom i zagrożeniom hybrydowym oraz zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje w oparciu o niedawno ustanowiony zestaw narzędzi, który obejmuje możliwość przeanalizowania nowych środków ograniczających, a także wzmocnienie wspólnego rozwoju zdolności niezbędnych do prowadzenia pełnej gamy misji i operacji, w szczególności poprzez wdrożenie unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania;
- e) wzywa do wzmocnienia roli Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego we wspieraniu europejskiego bezpieczeństwa i obrony, w oparciu o opracowaną przez ten bank inicjatywę strategiczną na rzecz bezpieczeństwa w Europie;
- f) wzywa do dalszych prac nad wzmocnieniem nowej umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO w świetle konkluzji Rady w sprawie cywilnego wymiaru WPBiO z 11 grudnia 2023 r.

27. Silniejsza Unia Europejska o większych zdolnościach w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony przyczyni się pozytywnie do zapewnienia bezpieczeństwa światowego i transatlantyckiego i będzie stanowić uzupełnienie działań NATO, które pozostaje podstawą zbiorowej obrony swoich członków. Pozostaje to bez uszczerbku dla szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony określonych państw członkowskich i uwzględnia interesy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony wszystkich państw członkowskich.

VI. MIGRACJA I INNE KWESTIE

Migracja

28. Rada Europejska przeprowadziła dyskusję strategiczną na temat migracji i zapoznała się z niedawnym pismem przewodniczącej Komisji Europejskiej.
29. Unia Europejska będzie w dalszym ciągu stosować do migracji kompleksowe podejście, na które złożą się: intensywniejsze działania zewnętrzne; wzajemnie korzystne kompleksowe partnerstwa z krajami pochodzenia i tranzytu; przeciwdziałanie podstawowym przyczynom migracji; możliwości legalnej migracji; skuteczniejsza ochrona zewnętrznych granic UE; stanowcza walka z przestępczością zorganizowaną, z handlem ludźmi i ich przemytem oraz z instrumentalizacją migracji jako zagrożeniem hybrydowym oraz intensyfikacja powrotów.

Ataki hybrydowe

30. Rada Europejska stanowczo potępia wszelkie ataki hybrydowe, w tym instrumentalne traktowanie migrantów przez państwa trzecie do celów politycznych, i jest nadal zdecydowana zapewniać skuteczną kontrolę granic zewnętrznych UE. Unia Europejska jest zdecydowana przeciwdziałać trwającym atakom hybrydowym na jej granicach zewnętrznych inicjowanym przez Federację Rosyjską i Białoruś.

COP28

31. Rada Europejska z zadowoleniem odnotowuje pomyślne zakończenie konferencji klimatycznej ONZ COP28 oraz pierwszy globalny przegląd porozumienia paryskiego, w szczególności zgodę co do przyspieszenia redukcji emisji w kierunku zeroemisyjności netto do 2050 r. oraz zgodę co do ograniczenia globalnych emisji o 43% do 2030 r. i o 60% do 2035 r. w stosunku do poziomu z 2019 r., zgodnie z najlepszą dostępną wiedzą naukową, tak by cel 1,5°C pozostał w zasięgu możliwości. Z zadowoleniem odnotowuje również porozumienie wszystkich stron w sprawie odejścia od paliw kopalnych w systemach energetycznych.

VII. STOSUNKI UE–TURCJA

32. Rada Europejska przyjmuje do wiadomości wspólne sprawozdanie Wysokiego Przedstawiciela i Komisji Europejskiej na temat stanu stosunków UE–Turcja i powróci do tej kwestii na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Europejskiej.

VIII. WALKA Z ANTYSEMITYZMEM, RASIZMEM I KSENOFOBIA

33. Rada Europejska, poważnie zaniepokojona niedawnymi zatrważającymi wydarzeniami, ponownie z całą mocą potępia wszelkie formy antysemityzmu oraz nienawiści, nietolerancji, rasizmu i ksenofobii, w tym nienawiści antymuzułmańskiej. Przywołuje w tym kontekście unijny plan działania przeciwko rasizmowi i europejską strategię w sprawie zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego, których szybkie wdrożenie ma podstawowe znaczenie dla bezpieczeństwa społeczności żydowskich.

IX. STRATEGICZNY PROGRAM

34. W nawiązaniu do nieformalnego posiedzenia w Grenadzie i późniejszych konsultacji, a także biorąc pod uwagę długoterminowe cele polegające na wzmocnieniu Unii i przygotowaniu jej do przyjmowania nowych członków, Rada Europejska będzie kontynuować prace nad nowym strategicznym programem, określając priorytety Unii i sposoby ich realizacji w nadchodzących latach oraz przedstawiając wskazówki dla Unii w kolejnym cyklu instytucjonalnym. Przyjmie kolejny strategiczny program do lata 2024 r.
-